

Statsbidrag - Likvärdig skola 2022 – fördelning av medel

Förslag till barn- och ungdomsnämndens beslut

1. Statsbidraget för likvärdig skola för andra halvåret 2022 fördelas i enlighet med utbildningsförvaltningens förslag.
2. Fördelningsmodellen för statsbidraget gäller även för första halvåret 2023 under förutsättning att kommunen erhåller förväntat statsbidrag för 2023
3. Återrapportering av resultatet av insatserna ska ske i samband med verksamhetsberättelsen avseende 2022.

Ärende

Statsbidraget för likvärdig skola ska gå till att utöka huvudmannens resurser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen och grundskolan, från 2021 även fritidshemmet. Statsbidraget ska finansiera utökade eller nya insatser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen som huvudmannen har valt utifrån en analys av lokala förutsättningar och behov. För 2022 är bidraget till Linköpings kommun 76 781 430 kr.

Utbildningsförvaltningen har tagit fram förslag till plan med insatser och ett förslag till ekonomisk fördelning för att öka likvärdigheten.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Statsbidrag likvärdig skola - Fördelning av medel (april-22)

Bakgrund

Information från skolverket

Statsbidraget för likvärdig skola ska gå till att utöka huvudmannens resurser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen och grundskolan, från 2021 även fritidshemmet. Statsbidraget ska finansiera utökade eller nya insatser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen som huvudmannen har valt utifrån en analys av lokala förutsättningar och behov.

Huvudmannen ansvarar för att analysera sina resultat, identifiera behoven och prioritera vilka insatser som statsbidraget ska finansiera. En plan ska upprättas av huvudmannen. Det är också huvudmannen som bestämmer hur bidraget fördelas inom organisationen.

Berörda fackliga organisationer ska ha hörts innan planen upprättas.

För 2022 är bidraget till Linköpings kommun 76 781 430 kr.

Linköpings kommuns plan för att utöka likvärdigheten

Bakgrund

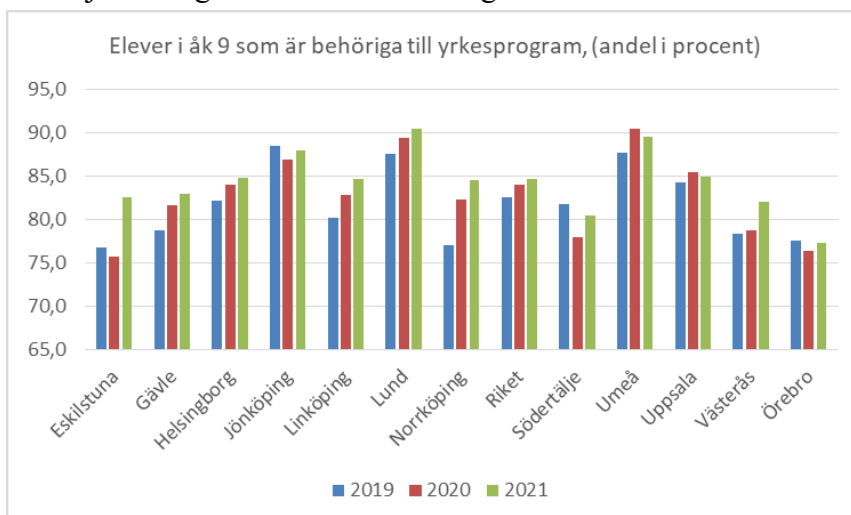
Linköpings kommun har över 16 000 elever i förskoleklass och grundskola. I kommunen finns drygt 60 skolenheter. Skolorna har olika förutsättningar och de skiljer dessutom åt inom skolorna. Rektor på skolan har i uppdrag att öka likvärdigheten, vilket också är ett av de mål som formulerats av huvudmannen och följs upp av huvudmannen.

Linköpings kommun har sedan länge en resursfördelningsmodell som tar hänsyn till elevernas bakgrundsfaktorer. Detta benämns som strukturbelopp och tas fram årligen med hjälp från SCB. Resursfördelningsmodellen syftar till att öka likvärdigheten och ger rektor ekonomiska förutsättningar att sätta in insatser för ökad likvärdighet. Med hjälp av statsbidraget för likvärdig skola ges ytterligare möjligheter att stärka likvärdigheten.

Det är rektor på respektive skola som analyserar insatser, vidtar åtgärder och olika anpassningar på både grupp- och individnivå för att stärka likvärdigheten. Insatser görs genom regelbundna verksamhetsuppföljningar på varje skola där utvecklingsinsatser definieras och utvärderas. Hur insatserna genomförs ser olika ut på de olika skolorna och förändras under ett läsår. Alla skolor får nya elever till höstterminen och insatser behöver kontinuerligt följas och utvärderas, och nya justerade åtgärder vidtas utifrån de behov som identifierats.

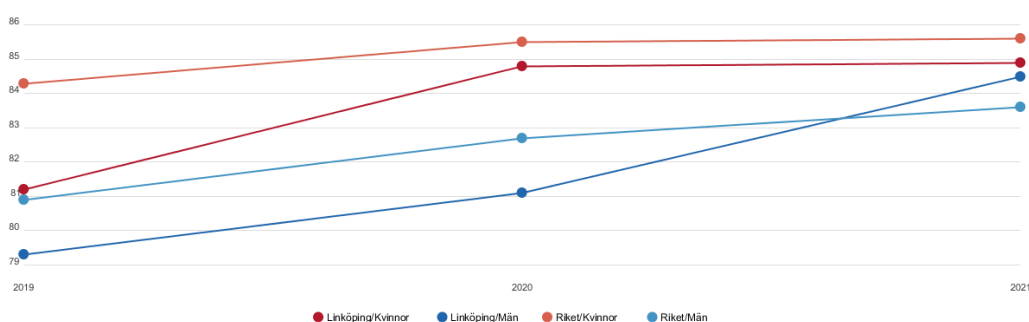
Förutsättningar - likvärdighet Linköping

Linköping höjde det gångna läsåret andelen elever behöriga till yrkesprogram på gymnasieskolan jämfört med de två föregående läsåren. I jämförelse med liknande kommuner placerar sig Linköpings kommunala skolor i mitten. Linköping placerar sig på rikets nivå. En majoritet av jämförelsekommunerna har höjt behörigheten för elever som gick ut årskurs 9 vårterminen 2021.

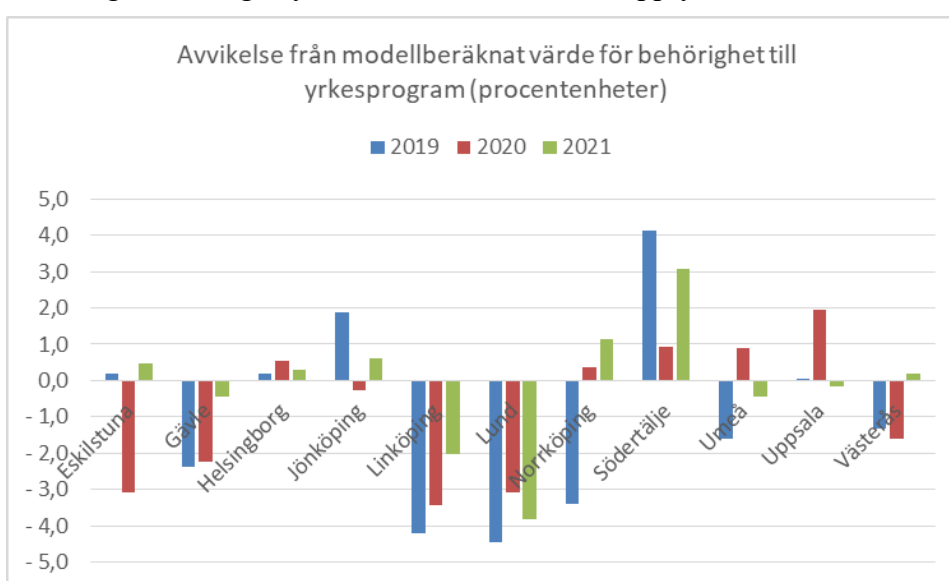
Andel pojkar som är behöriga till ett yrkesprogram har ökat för tredje året i rad i Linköping. Även flickorna har ökat andel behöriga men ökningen är inte lika stor som pojkarnas. Skillnaden mellan pojkarnas och flickornas behörighet har minskat och närmar sig samma nivå, andel behöriga pojkar 84,5% och andel behöriga flickor 84,9%. Pojkarna ligger över värdet för pojkar i riket. Flickorna ligger lägre än genomsnittet för riket.

Diagram elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram uppdelat på flickor och pojkar

Elever som riskerar att inte nå målen utifrån SCB:s regressionsmodell

Statistiska centralbyrån tog på uppdrag av 2015 års Skolkommision fram en regressionsmodell. Modellen bygger på att skatta antalet elever som inte uppnår behörighet till gymnasieskolan. Historisk data över utfall de senaste fem åren av alla elever som gått ut årskurs 9 i hela Sverige, har använts som underlag för modellarbetet. Utifrån befintliga data har en logistisk regressionsmodell anpassats. Med hjälp av modellen kan sannolikheten för att en elev inte uppnår behörighet till gymnasieskolan skattas. Av totalt drygt 15 000 elever i Linköpings kommunala grundskolor är sannolikheten att knappt 1 660 inte blir behöriga till nationellt program på gymnasieskolan. Modellen används av barn- och ungdomsnämnden för att fördela strukturbelopp och likvärdighetsbidrag i syfte att öka elevernas måluppfyllelse.

Det modellberäknade värdet visar var kommunerna förväntas prestera utifrån ett antal bakgrundsfaktorer, t.ex. föräldrars utbildningsbakgrund. Linköpings kommunala skolor ligger alla tre åren under det förväntade resultatet tillsammans med flera andra kommuner. Sex av jämförelsekommunerna presterar över förväntat resultat när det gäller behörighet till yrkesprogram. Detta innebär att Linköping har en förbättringspotential. Undervisning i matematik och svenska som andraspråk är utvecklingsområden som har prioriterats i olika satsningar i Linköpings kommun. Det pågår flera olika utvecklingsarbeten i matematik och svenska som andraspråk. För matematiken har exempelvis ett screeningmaterial för årskurs 4 och 7 tagits fram och ett stödjande arbete för att strukturera matematikundervisningen på ett sätt som bättre gynnar elevers matematikinläring. Det pågår ett riktat arbete i Linköpings kommun med fokus på matematikresultaten på de skolor som idag har de största socioekonomiska utmaningarna, tillika de lägsta resultaten. Under hösten startade även en satsning på lärare i förskoleklass med en heldag med inriktning mot matematik och den kommer att följas upp under våren 2022. Detta arbete stöds av förvaltningens lektor i matematik. Inom svenska som andraspråk pågår insatser där rektorer får stöd av utbildad personal kring organisationen av ämnet och studiehandledare samt föreläsningar om språkutvecklande arbetssätt. Satsningarna som gjorts har gett resultat då det

syns en progression i elevernas lärande inom svenska som andraspråk från årskurs 6 till 9. Det är ett långsiktigt arbete att få effekt av satsningarna och därmed höja behörigheten och öka likvärdigheten.

Vårterminen 2021 avslutade 1 382 elever grundskolan. Av dessa var 212 elever obehöriga till yrkesprogram på gymnasieskolan. Årligen genomförs en lovskola som riktar sig till de elever som har förutsättning att kunna bli godkända i de behörighetsgivande ämnena. Ytterligare 27 elever blev behöriga efter genomförd lovskola. I den officiella statistiken var 84,7 % av eleverna behöriga och efter lovskolan ökade behörigheten till 85,3 %. Det är i första hand matematik följt av engelska och svenska som andraspråk som eleverna har läst och fått betyget E i samband med lovskolan.

Nyanlända elever

Av de 212 eleverna som var obehöriga till ett yrkesprogram var cirka 55 elever nyanlända. Detta är en minskning sedan föregående år. En elev som har kommit de senaste fyra åren räknas som nyanländ. Det innebär att dessa elever har kommit till Sverige sent under sin grundskoletid. Det är en stor utmaning för dessa elever att tillägna sig kunskaper för att få betyget E i svenska, matematik och engelska samt ytterligare fem ämnen för att bli behöriga till yrkesprogram på gymnasieskolan. Nyanlända elever är ingen homogen grupp. Här finns elever som kommer till Sverige som analfabeter och elever som har läst motsvarande svensk grundskola. Utifrån detta finns det elever som blir behöriga även till högskoleförberedande program men också elever som har en lång väg att gå för att nå behörighet.

Elever i resursskolor och övergripande särskilda undervisningsgrupper

Av de 212 eleverna som var obehöriga till ett yrkesprogram fanns 15 elever i någon av dessa grupper. Elever med psykosociala svårigheter, elever med funktionsnedsättningar inom autismspektrat, bl.a. ADHD och elever med grav språkstörning har behov av undervisning i mindre grupperingar. Det är en stor utmaning för skolan att ge eleverna kunskaper och förmågor för att bli behöriga. I dessa finns specialpedagogisk kompetens samt hög tillgång till elevhälsans olika delar.

Utöver dessa 15 elever finns det elever som är i behov av omfattande extraordinärt stöd för att klara utbildningen. Skolorna kan ansöka och få extra resurser för dessa elever. Trots skolans insatser är det en stor utmaning att arbeta för att eleverna ska få behörighet till gymnasieskolan då de oftast har sammansatta svårigheter.

Elever boende i socioekonomiskt utsatta områden

Elever boende i socioekonomiskt utsatta områden har både lägre meritvärden och lägre behörighet till gymnasieskolan. 50 % av eleverna i socioekonomiskt utsatta områden i Linköping blev behöriga att jämföra med 90 % i övriga bostadsområden. Skillnaden har ökat sedan föregående år. Föräldrarnas utbildningsbakgrund är en faktor som enligt forskning påverkar elevernas möjlighet att bli behöriga till gymnasieskolan. Barn- och ungdomsnämnden

fördelar resurser för att öka likvärdigheten via strukturbelopp och statsbidrag för likvärdighet. Dessa resurser gör det möjligt för skolorna att organisera och anpassa undervisning för dessa elever. Den segregation som finns är en utmaning både för skolan och för andra delar av samhället.

Insats för ökad integration

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2020 att avveckla högstadiet i Skäggetorp, ett av kommunens mest socioekonomiskt utsatta områden, som en åtgärd i att minska segregationen. En viktig del i avvecklingsbeslutet handlade om att öka behörigheten till gymnasieskolan. Utvärdering görs efter slutet av läsåret 22/23.

I Linköpings kommun har en verksamhetsutvecklare anställts med ansvar för att samordna gränsöverskridande aktiviteter för barn och unga, tillsammans med samverkande verksamheter. Arbetet handlar bland annat om att sätta gemensamma strategier för att motverka segregation, förhindra utanförskap och skapa helhet och sammanhang - så att alla barn och unga ges förutsättningar att nå en gymnasieexamen och en positiv tro på framtiden.

Sammanhållet systematiskt kvalitetsarbete för ökad måluppfyllelse och likvärdighet

Skolutvecklingsmodellen ”Skolutveckling från mitten” (SFM) syftar till att utveckla undervisningen och öka måluppfyllelsen. En viktig del i denna strategi består av att sammanlänka det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och huvudmannanivå. Nu pågår det tredje steget i processen där fokus är på förväntade resultat. Där tydliggörs kopplingen mellan lärares undervisning, vilka resultat som undervisningen ger, vilka anpassningar som läraren behöver göra för att förbättra resultaten och vilket stöd läraren behöver för att kunna anpassa undervisningen. Arbetet med Förväntat resultat behöver fortsätta stärkas ute i verksamheterna. Processerna i form av analys, justeringar av undervisning, professionellt lärande och systematisk uppföljning av detta behöver tydliggöras av rektor. Även rektors ledarskap i förhållande till att leda med Förväntat resultat behöver stärkas.

Fritidshemmen startade läsåret 2020/2021 arbetet med att implementera Förväntad effekt utifrån elevernas förmågor och undervisningens effekt. De ledande lärarna på fritidshemmen har blivit en del av Skolutveckling från mitten och deras nätverk har använts för att stärka undervisningen, delge goda exempel och för att kunna arbeta strategiskt långsiktigt. Arbetet på fritidshemmen bör kopplas närmare skolan i arbetet med Förväntat resultat och att justera undervisningen utifrån analys och Förväntat resultat bör ske på samma sätt som för skolan. Även kopplat till fritidshemmens arbete med SFM behöver rektors ledning och styrning av att utveckla undervisningen i fritidshemmet stärkas.

Regelbundna verksamhetsuppföljningar genomförs på alla skolor där verksamhetsområdeschef, rektor och rektors ledningsgrupp deltar. Vid dessa sker resultatuppföljning på grupp- och individnivå för att identifiera alla elevers behov av anpassningar för att nå högre måluppfyllelse.

Identifierade insatser och plan för att öka likvärdigheten - användning av bidraget för likvärdig skola

Följande insatser har identifierats och pågår. Dessa finansieras av Likvärdighetsbidraget under 2022. Under förutsättning att Linköpings kommun tilldelas statsbidrag även för 2023 fortsätter dessa insatser även under vårterminen 2023.

Satsning på de yngre åldrarna, förskoleklass, lågstadiet och fritidshem
Bidraget ersätter tidigare lågstadiesatsning och ska användas till att behålla och anställa mer personal i förskoleklass, lågstadiet och fritidshemmet.
Huvudmannen har gjort bedömningen att tidiga insatser har stor betydelse för elevernas fortsatta kunskapsutveckling. Syftet med insatsen är att personalen ska få mer tid för varje elev och att inga elever ska gå vidare till mellanstadiet utan tillräckliga kunskaper och färdigheter.

Likvärdighetsbidrag

Likvärdighetsbidrag ges till skolor med hög andel elever som riskerar att inte uppnå behörighet till nationellt program på gymnasiet. Huvudmannen fördelar bidraget till de skolor som har högst andel elever som riskerar att inte nå behörighet till nationellt program på gymnasieskolan. En högre andel ger ett högre belopp. Skolans elevantal har vägts in i fördelningen. Som underlag används den regressionsmodell som används till strukturbeloppet i kommunens resursfördelning. Insatser som genomförs är följande:

Insatser:

- högre lärartäthet för att kunna möta elevernas förutsättningar och behov, bl.a. genom tvåläraresystem för att kombinera olika lärarkompetenser i klassrummet
- mindre elevgrupperingar
- individualiserad undervisning
- stärka arbetet i ämnena svenska som andraspråk och matematik
- förstärka studiehandledning på modersmålet genom både lärare och digitala resurser
- handledning och kompetensutveckling av logoped för elever i språklig sårbarhet och med språkstörning

Följande skolor får del av likvärdighetsbidraget:

Likvärdighetsbidrag	
Skola	Bidrag
Ulleviskolan	3 171 540
Rosendalsskolan	5 535 512
Bäckskolan	2 070 311
Nygårdsskolan	4 081 889
Nya Rydsskolan F-6	3 597 348
Björnkärsskolan	1 457 695
Ånestadsskolan 7-9	2 126 520
Ekkälleskolan	2 409 484
Kungsbergsskolan F-6	2 143 669
Tornhagsskolan 7-9	2 109 370

Elevhälsoarbete

Arbetet med att stärka elevhälsoarbetet för att öka likvärdigheten och för att säkra att alla elevhälsans kompetenser finns tillgängliga i adekvat omfattning på alla skolor fortsätter. Insatserna ska i första hand gå till att säkra elevhälsans olika kompetenser på alla skolor. Insatser genomförs för att stärka introduktion av ny personal och nyrekrytering. Bidraget fördelas per skola utifrån elevantal.

Huvudmannen har tagit fram ett stödmaterial till skolorna med syfte att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet och göra det likvärdigt. Detta material täcker det som är främjande och förebyggande och vilka som ska vara involverade i olika typer av frågor på skolan. Materialet har implementerats men behöver fortsatt utvecklas.

Samordnare inom de olika elevhälsokategorierna finns för att stärka nätverksarbetet inom elevhälsan. De ansvarar för att ta fram gemensamma rutiner, genomföra kompetensutvecklingsinsatser utifrån skolornas behov samt bygga upp samarbetsformer med olika aktörer. Dock saknas ännu samordnare för speciallärare och specialpedagoger.

Under 2022 ges kompetensutveckling om elevhälsouppdraget till elevhälsopersonal och rektorer en heldag per termin.

Att delta i skolans undervisning är en förutsättning för att nå målen i grundskolan. Av olika anledningar finns det elever som har en hög skolfrånvaro. Kring dessa elever sker ett omfattande arbete där elevhälsan är en viktig part för att öka närvaron. Under 2021 har frånvaron ökat. Pandemi kan vara en orsak till den ökade frånvaron. På högstadiet har all frånvaro ökat, både kortvarig och långvarig. På låg- och mellanstadiet har endast korttidsfrånvaron, mellan 15% - 25%, ökat.

Ett utvecklingsarbete pågår inom de kommunala skolorna med stöd från den centrala elevhälsan, för att ytterligare möta skolornas behov av stöd. Stödmaterial kring närvaro, rutiner och arbetsätt har tagits fram och implementerats i verksamheten. Det är viktigt att fortsätta arbetet med framtaget stödmaterial och hålla i rutiner för närvaro.

Riktad insats

En riktad insats går till skolor med svåra förutsättningar där likvärdighetsbidraget ovan behöver förstärkas ytterligare. Dessa skolor har en kombination av vikande elevunderlag, ekonomiska svårigheter och hög andel nyanlända elever. Några av de föreslagna skolorna är skolor som kan komma att ta emot nya elever under kommande läsår.

Följande insatser genomförs:

- säkerställa adekvat personalbemanning
- stärka arbetet med i ämnena matematik och svenska som andraspråk
- förstärka studiehandledning på modersmålet, genom både lärare och digitala resurser

Följande skolor får del av den riktade insatsen:

Riktad insats	
Bäckskolan	2 420 000
Linghemsskolan	250 000
Tokarp	250 000
Nya Rydsskolan	250 000
Nygårdsskolan	650 000
Rappestadsskola	500 000
Rosendalsskolan	1 150 000
Ulleviskolan	600 000
Änggårdsskolan	300 000
Björnkärrsskolan	600 000
Totalt	6 970 000

Ekonomisk fördelning

Ekonomisk fördelning	
Insats	Miljoner kronor
Likvärdighetsbidrag	28,7
Elevhälsoarbete	12,4
Förebyggande arbete F-3 och fritidshem	28,7
Riktad insats	6,97
Summa	76,7

Bedömning av skolornas totala ekonomi

Utbildningsförvaltningen har gjort en analys av skolornas totala ekonomi, inkluderat statsbidraget för likvärdig skola. En bedömning har gjorts av antalet elever på respektive skola kommande läsår. I bedömningen har grundbelopp, strukturbelopp, landsbygdsstöd samt statsbidraget för likvärdig skola vägts in. I de fall skolorna får ett högre belopp kan det bero på att skolan tar emot fler elever eller har en högre andel elever som riskerar att inte nå målen. Det finns skolor som beräknas få en lägre total ersättning jämfört med idag. Detta beror på ändringar i elevunderlaget till exempel att skolan tar emot färre elever eller har ett lägre antal elever som ej beräknas nå målen.

Ekonomiska konsekvenser

Linköpings kommun har rekvirerat statsbidraget utifrån den tilldelade bidragsramen och påverkar inte nämndens internbudget.

Kommunala mål

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget till beslut påverkar inte barn och elever olika utifrån deras könsidentitet.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av genomförda insatser sker i samband med verksamhetsberättelsen avseende 2022.

Kommunledningsförvaltningens helhetsbedömning

-

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Förhandling enligt MBL § 11 har skett den 19 april 2022.

Utbildningsförvaltningen

Anders Jolby

Beslutet skickas till:
Rektorer kommunala grundskolor
Verksamhetsområdeschefer grundskola
Områdesekonomer